LAPS/121/2025, 11.9.2025

Lapsiasiavaltuutetun lausunto eduskunnan lakivaliokunnalle hallituksen esityksestä laiksi rikoslain 17 ja 20 luvun muuttamisesta

Viite: Lakivaliokunta perjantai 12.9.2025 klo 9.15 / HE 61/2025 vp / Asiantuntijapyyntö

Lapsiasiavaltuutetun tehtävänä on arvioida ja edistää lapsen oikeuksien toteutumista. Työn perustana on YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus (SopS 59 ja 60/1991, LOS), joka on lailla voimaan saatettu ihmisoikeussopimus. Sopimus koskee kaikkia alle 18-vuotiaita. Lapsiasiavaltuutettu arvioi hallituksen esitystä yleissopimuksen näkökulmasta.

Yhteenveto lapsiasiavaltuutetun kannanotoista

- Lapsiasiavaltuutettu kannattaa rikoslakiin ehdotettuja muutoksia, jotka osaltaan parantavat lapsen oikeutta erityiseen suojeluun vakavalta väkivallalta.
- Lapsen oikeus suojeluun kaikenlaiselta väkivallalta on vahva lapsen perus- ja ihmisoikeus.
- Ehdotetut kriminalisoinnit eivät ratkaise kaikkia ongelmia, jotka liittyvät erilaisten väkivaltakuvausten hallussapitoon, mutta sääntelyllä saavutettavat pienetkin edistysaskeleet lasten oikeuksien suojelemiseksi ovat kannatettavia ja tärkeitä.
- Lapsiasiavaltuutettu olisi pitänyt tarpeellisena, että hallituksen esityksessä väkivaltakuvauksen hallussapidon rangaistusasteikkoa olisi selkeämmin arvioitu ja perusteltu lapsiin kohdistuvan vakavan väkivallan näkökulmasta.
- Lapsiasiavaltuutettu olisi pitänyt myös perusteltuna, että säännöskohtaisissa perusteluissa olisi otettu kantaa siihen, miten raa'an väkivallan määritelmä täyttyy, kun kyse on lapseen kohdistuvasta teosta.

Lapsiasiavaltuutetun kannanotot

Lapsiasiavaltuutettu kannattaa hallituksen esityksessä ehdotettuja muutoksia.

Kaikenlaisen väkivallan kohdistuminen lapsiin voi olla erittäin vahingollista lapsen kehitykselle ja hyvinvoinnille. Myös väkivaltakuvausten näkeminen voivat vaarantaa lapsen turvallisen kehityksen ja hyvinvoinnin. YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus edellyttää, että lapsia suojellaan tehokkaasti kaikenlaiselta väkivallalta ja kaltoinkohtelulta.

Lapsiin kohdistuvaan väkivaltaan on Suomessa ja myös Euroopassa[1] ollut jo pitkään nollatoleranssi. Lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisyyn on panostettu huomattavasti viime vuosina. Esimerkkinä voidaan mainita Väkivallaton lapsuus -toimenpidesuunnitelma 2020–2025, joka on laaja kokoelma toimenpiteitä, joilla tähdätään henkisen ja fyysisen väkivallan sekä seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisyyn, haittojen minimointiin ja hoidon kehittämiseen.[2] Uutta suunnitelmaa vuosille 2026–2033 valmistellaan parhaillaan. Barnahus-mallissa[3] puolestaan on kehitetty ja tehostettu lapsiin kohdistuvien väkivaltaepäilyjen selvitysprosesseja sekä väkivaltaa kokeneiden lasten tukea ja hoitoa. Tässä työssä suuntaviivana ovat eurooppalaiset Barnahus-standardit[4].

Vaikka lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ehkäistään ja siihen puututaan käytännössä aina vaan tehokkaammin, tarvitaan myös lainsäädäntöä tukemaan ja mahdollistamaan tätä työtä.

Lapsen oikeus suojeluun kaikenlaiselta väkivallalta on lapsen perus- ja ihmisoikeus

YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus sisältää useita artikloja, joiden tarkoituksena on suojella lapsia väkivallalta ja kaltoinkohtelulta. Yleissopimuksen sopimusvaltiot ovat sitoutuneet suojelemaan lapsia kaikin asianmukaisin lainsäädännöllisin, hallinnollisin, sosiaalisin ja koulutuksellisin toimin kaikenlaiselta ruumiilliselta ja henkiseltä väkivallalta, vahingoittamiselta ja pahoinpitelyltä, laiminlyönniltä tai välinpitämättömältä tai huonolta kohtelulta tai hyväksikäytöltä (19 artikla). Lapsen oikeuksien yleissopimus edellyttää myös, että lasta on suojeltava kaikenlaiselta seksuaaliselta hyväksikäytöltä (34 artikla) ja muilta hänen hyvinvointiaan jollain tavoin uhkaavilta hyväksikäytön muodoilta (36 artikla). Sopimusvaltiot takaavat, että lasta ei kiduteta eikä kohdella tai rangaista julmalla, epä-inhimillisellä tai halventavalla tavalla (37 artikla a-kohta). Jokaisella lapsella on oikeus kattavaan suojeluun väkivallalta ja hyväksikäytöltä, joka voi vaarantaa lapsen oikeuden elämään, henkiinjäämiseen ja kehitykseen (6 artikla).

YK:n lapsen oikeuksien komitea on yleiskommentissaan nro 13 (kohta 31) nostanut esiin tieto- ja viestintätekniikan välityksellä tapahtuvan lapsiin kohdistuvan väkivallan, jossa kyse voi olla muun muassa lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä tai väkivallasta, jolle lapset altistuvat tieto- ja viestintätekniikan käyttäjinä.[5] Yleiskommentissaan nro 25 (kohta 82) komitea kehottaa sopimusvaltioiden ryhtymään ”lainsäädännöllisiin ja hallinnollisiin toimiin suojellakseen lapsia väkivallalta digitaalisessa ympäristössä. Sopimusvaltioiden tulee muun muassa säännöllisesti tarkistaa, päivittää ja toteuttaa vankkoja lainsäädäntö-, sääntely- ja institutionaalisia puitteita, jotka suojelevat lapsia kaikenlaisten väkivallan muotojen tunnetuilta ja uusilta riskeiltä digitaalisessa ympäristössä. Tällaisia riskejä ovat muun muassa fyysisen ja henkisen väkivallan, vahingoittamisen tai pahoinpitelyn, laiminlyönnin tai huonon kohtelun, riiston ja hyväksikäytön riskit, mukaan lukien seksuaalisen riiston ja hyväksikäytön, lapsikaupan, sukupuolittuneen väkivallan, verkkovihan, kyberhyökkäysten ja tietosodankäynnin riskit”.[6]

YK:n lapsen oikeuksien komitea kehotti viimeisimmissä suosituksissaan (2023)[7] Suomea tehostamaan sääntelyään ja suojelupolitiikkaansa suojellakseen lasten oikeuksia ja turvallisuutta digitaalisessa ympäristössä (kohta 21. a) sekä varmistamaan, että tiedonsaantia ja digitaaliseen ympäristöön pääsyä koskevilla säännöksillä suojellaan lapsia haitallisilta sisällöiltä ja aineistoilta sekä verkossa esiintyviltä riskeiltä (kohta 21. b). Komitea myös vaati, että Suomi toteuttaa useita eri toimenpiteitä, joilla reagoidaan, vähennetään ja estetään lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa sen kaikissa muodoissa ja kaikissa olosuhteissa sekä varmistaa, että väkivallan uhriksi joutuneet lapset saavat kaiken tarvitsemansa avun ja tuen (kohta 23. a-k).

Kommentit hallituksen esityksen ehdotuksista

Lapsiasiavaltuutettu teki marraskuussa 2022 oikeusministeriölle aloitteen lainvalmistelutoimiin ryhtymisestä lapsiin kohdistuvaa vakavaa väkivaltaa sisältävän materiaalin hallussapidon ja levittämisen kriminalisoimiseksi.[8] Lapsiasiavaltuutettu katsoi aloitteessaan, että kriminalisoinnin ulottamista kaikkeen lapsen pyykkistä tai fyysistä terveyttä ja kehitystä vakavasti vaarantavaan, väkivaltaa kuvaavan materiaalin hallussapitoon tulisi harkita.

Lapsiasiavaltuutettu katsoo, että hallituksen esityksen ehdotukset edistävät osaltaan aloitteessa mainittuja ehdotuksia.

Väkivaltakuvauksen hallussapito

Ehdotetun rikoslain 17 luvun 17 a §:n (väkivaltakuvauksen hallussapito) tarkoituksena on suojata lasten häiriötöntä kehitystä ja lasten oikeuksia, yleistä järjestystä ja turvallisuutta sekä toissijaisesti henkeä ja terveyttä ja eläinten hyvinvointia (HE, s. 31). Säännös kattaisi raakaa väkivaltaa esittävät kuvat tai kuvatallenteet, joissa esitettävä raaka väkivalta on tallennettu todellisesta väkivaltatilanteesta ja sellaiset kokonaan tai osin teknisesti valmistetut kuvat, joista ei voida varmuudella todeta, esittävätkö ne todellista väkivaltatilannetta. Säännös siis koskee myös sellaisia kuvia ja kuvatallenteita, jotka ovat niin realistisia, että ne voidaan mieltää todellisiksi.

Kuten hallituksen esityksessäkin todetaan, hallussapidon kriminalisointi on poikkeuksellista ja sääntelyn tulee olla oikeasuhtaista ja perus- ja ihmisoikeuksien kanssa yhteensopivaa. Esityksessä sääntelyä on arvioitu erityisesti sananvapauden rajoittamisen kannalta. Säännöstä ei ole säädetty ainoastaan lasten suojelemiseksi, mutta lapsiasiavaltuutettu katsoo, että **lapsen oikeus suojeluun kaikenlaiselta väkivallalta on niin vahva lapsen perus- ja ihmisoikeus**, että ehdotusta väkivaltakuvausten hallussapidon kriminalisoinniksi ei ole syytä kyseenalaistaa. On myös huomattava, että lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapito on säädetty jo aiemmin rangaistavaksi ja tässä yhteydessä perustuslakivaliokunta on katsonut, että lapsen suojelu seksuaaliselta hyväksikäytöltä on niin vahva suojeluintressi, että se menee sanavapauden edelle (PeVL 23/1997 vp, s. 4). Lisäksi nyt käsiteltävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan törkeää tekomuotoa koskevaa sääntelyä lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidolle, jolla ymmärryksemme mukaan pyritään vastaamaan siihen tosiasiaan, että teknologian kehittyminen ja sen käytön helpottuminen ja yleistyminen ovat lisänneet ko. materiaalin saatavuutta ja kuvattujen tekojen raaistumista.

Väkivaltakuvauksen hallussapitoa koskeva säännös ja lapset

Ehdotetun väkivaltakuvauksen hallussapitoa koskevan säännöksen (17:17 a) perusteluissa ei tarkenneta säännöksen soveltamista erikseen lasten kannalta, lukuun ottamatta säännöksen tarkoitusta (HE, s. 31) ja mainintaa siitä, että teko kuuluisi rangaistavuuden alaan ainakin silloin, kun materiaalia pidetään hallussa hyötymistarkoituksessa esimerkiksi niin, että sitä on tarkoitus käyttää vaihdon välineenä 20:19 tarkoitettuja lasta seksuaalisesti esittävien kuvien saamiseksi tai muiden houkuttelemiseksi hankkimaan lasta seksuaalisesti esittäviä kuvia (HE, s. 35).

Lapsiasiavaltuutettu korosti edellä mainitussa aloitteessaan, että kaikki, sekä fyysinen että henkinen väkivalta on erittäin haitallista lapsille. Myös väkivaltakuvausten näkeminen vaarantaa lapsen turvallisen kehityksen ja hyvinvoinnin. Tämä todetaan myös hallituksen esityksessä (HE, s. 5). Raakaa lapsiin kohdistuvaa väkivaltamateriaalia leviää verkossa ja videotallenteina jatkuvasti enemmän ja tällaista materiaalia on löytynyt lähinnä muita rikoksia selvitettäessä ja tutkittaessa (HE, s. 4).

Lapsiasiavaltuutetun aloitteessa todettiin myös, että usein materiaalin tekijöinä ovat aikuiset, mutta lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa sisältäviä kuvauksia tuottavat ja levittävät lisääntyvässä määrin myös lapset itse. He kuvaavat toisiin lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ja levittävät materiaalia sosiaalisessa mediassa. Kuvatallenteet voivat sisältää myös vakavaa uhkailua, nöyryyttämistä tai alistamista ilman, että lapseen kohdistetaan fyysistä väkivaltaa. Vuoden 2022 kansallisen lapsiuhritutkimuksen mukaan henkisesti väkivaltainen kiusaaminen on yleisin ikätoverien välinen väkivallan muoto.[9] Kyse on yhtä lailla lapseen kohdistuvasta vakavasta väkivallasta, joka on vahingollista lapsen kehitykselle. Myös silloin, kun lapsi näkee tällaista väkivaltaa.

Tutkimusten mukaan sosiaalista mediaa käytetään nuorten keskuudessa väkivaltatekojen ihannointiin, esittämiseen ja niihin yllyttämiseen.[10] Myös Suomessa on herännyt epäilyjä, että lasten välisiä väkivaltatekoja on järjestetty väkivaltaisen materiaalin kuvaamista ja sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa levittämistä varten.[11] Väkivaltakuvausten kuvaaminen ja levittäminen on jo kriminalisoitu erikseen, mutta niihin liittyy usein myös materiaalin hallussapito.

Hallituksen esityksen lapsivaikutusten arvioinnissa arvioidaan, että väkivaltakuvausten hallussapidon kriminalisoinnilla voidaan jonkin verran vähentää kuvien määrää verkossa. Niitä mahdollisesti vietäisiin verkkoon saataville vähemmän ja niitä voitaisiin poistaa sellaisen henkilön hallusta, joka on syyllistynyt hallussapitorikokseen. Samalla todetaan, että vaikutus on rajallinen ja sääntelystä huolimatta lapset voivat edelleen päästä käsiksi raakaa väkivaltaa sisältäviin kuviin ja kuvatallenteisiin. On selvää, että kriminalisointi ei ratkaise koko ongelmaa. Lapsiasiavaltuutettu kuitenkin katsoo, että sääntelyllä saavutettavat pienetkin edistysaskeleet lasten oikeuksien suojelemiseksi ovat kannatettavia ja tärkeitä.

Esityksessä todetaan myös, että rangaistussäännöksellä voi olla myös kielteisiä vaikutuksia lasten oikeuksiin. Se rajoittaa lapsen sananvapautta ja lapset voivat joutua epäillyiksi väkivaltakuvauksen hallussapidosta.

Lapsiasiavaltuutettu huomauttaa, että sääntelyssä on huolehdittu siitä, että sananvapautta ei rajoiteta tarpeettomasti ja väkivaltakuvauksen hallussapito on sallittu silloin, kun sille on hyväksyttävä syy. Myös lapsilla voi olla oikeus tai hyväksyttävä syy pitää hallussaan järkyttävääkin kuvamateriaalia (HE, s. 19). Sääntely ei estä lapsia eikä aikuisia esimerkiksi ilmoittamasta väkivaltamateriaalista eteenpäin tai sen toimittamista viranomaisille.

Lapsiasiavaltuutettu korostaa, että alaikäisten joutuminen rikosprosessiin ei ole koskaan toivottavaa ja prosessi kuormittaa lasta, mutta yhtä lailla on tärkeää, että alaikäisten rikollisiin tekoihin voidaan puuttua tehokkaasti. Niin nyt kyseessä olevissa tilanteissa kuin muidenkin rikosten osalta on huolehdittava siitä, että prosessissa huolehditaan epäiltynä tai syytettynä olevan lapsen oikeuksien suojelusta ja kaikesta hänen tarvitsemastaan tuesta ja hoidosta.

Vertailukohtana lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidon kriminalisointi

Ehdotettu 20 luvun 21 a §, joka koskee lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidon törkeää tekomuotoa, on perusteltu ja sellaisenaan kannatettava. Lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidosta voidaan tuomita sakkoa tai enintään kaksi vuotta vankeutta (20:21). Uutta törkeää tekomuotoa koskevan säännöksen (20:21a) mukaan teosta voitaisiin tuomita vähintään neljä kuukautta ja enintään neljä vuotta vankeutta.

Väkivaltakuvauksen hallussapitoa koskevan 17:17 a:n säännöskohtaisissa perusteluissa ei kriminalisointia ole juurikaan käsitelty lasten näkökulmasta, vaikka säännöksen yhtenä tarkoituksena on suojata lasten häiriötöntä kehitystä ja lasten oikeuksia.

Lapsiasiavaltuutettu kiinnittää huomiota ensinnäkin nyt esitettävien rangaistussäännösten (17:17 a ja 20:21 a) rangaistusasteikkoihin. Väkivaltakuvauksen hallussapidosta voitaisiin tuomita sakkoa. Hallituksen esityksessä sakkorangaistusta perustellaan sillä, että kriminalisoinnilla on sananvapautta rajoittava luonne, säännös on poikkeuksellinen ja teko katsotaan vähemmän vahingolliseksi ja vaaralliseksi esimerkiksi verrattuna väkivaltakuvauksen levittämisrikokseen (HE, s. 14). Lisäksi kohdassa todetaan, että säännös eroaa luonteeltaan ankarammin rangaistavasta lasta seksuaalisesti esittävän kuvan

hallussapitorikoksesta, jolla suojellaan lapsen häiriötöntä kehitystä ja koskemattomuutta, kun taas väkivaltakuvauksen hallussapitorikoksella suojataan ennen kaikkea yleistä järjestystä.

Lapsiasiavaltuutettu olisi pitänyt tarpeellisena, että hallituksen esityksessä rangaistusasteikkoa olisi arvioitu ja perusteltu selkeämmin nimenomaisesti lapsiin kohdistuvan vakavan väkivallan näkökulmasta. Hallituksen esityksen valmisteluvaiheessa lapsiasiavaltuutettu esitti, että olisi perusteltua arvioida, voitaisiinko lapsia suojella paremmin säätämällä erilliset säännökset lapsiin kohdistuvan vakavan väkivaltakuvauksen hallussapidolle ja levittämiselle. Esitysluonnoksessa sakkorangaistusta perusteltiin tuolloin vain sanavapauden rajoittamisen kannalta ja verrattuna väkivaltakuvauksen levittämisrikoksen vahingollisuuteen ja vaarallisuuteen.[12]

Lapsiasiavaltuutettu huomauttaa, että säännöksen tarkoituksena on suojella lasten häiriötöntä kehitystä ja lasten oikeuksia, yleisen järjestyksen suojaamisen ohella. Tämä myös todetaan selkeästi hallituksen esityksessä 17:17 a:n säännöskohtaisissa perusteluissa (HE, s. 31). Lapsiasiavaltuutettu korostaa, toistaen, että **kaikki lapsiin kohdistuva vakava väkivalta vaarantaa lapsen häiriötöntä kehitystä ja koskemattomuutta**. Raaka väkivalta, vaikka siihen ei liittyisi seksuaalisen hyväksikäytön elementtiä, on lapselle hyvin haitallista. Siten hallituksen esityksen edellä mainittu perustelu ”säännös eroaa luonteeltaan ankarammin rangaistavasta lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapitorikoksesta, jolla suojellaan lapsen häiriötöntä kehitystä ja koskemattomuutta…” ei nähdäksemme ole hyväksyttävä. Se on ristiriidassa edellä mainitun, hallituksen esityksessä todetun säännöksen tarkoituksen kanssa ja muun muassa suhteessa siihen, että esityksen mukaan (HE, s. 11) ei ole ”aivan johdonmukaista, että lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapito on rangaistavaa, mutta pieneen lapseen kohdistuvaa, edes kuolemaan johtavaa raakaa väkivaltaa esittävän kuvamateriaalin hallussapito ei ole rangaistavaa silloin, kun lasta ei kuvata millään tavalla seksuaalisesti”. Lisäksi esityksen useissa muissakin kohdissa tuodaan selkeästi ilmi tällaisen materiaalin haitallisuus lapsille.

Toiseksi lapsiasiavaltuutettu olisi pitänyt perusteltuna, että vähintäänkin perusteluissa olisi otettu kantaa siihen, miten raa’an väkivallan määritelmä täyttyy, kun kyse on lapseen kohdistuvasta teosta. Esityksen mukaan raakuutta arvioitaessa tulee huomioida kokonaisuus eli sekä esitettävä väkivalta itsessään että väkivallan esittämistapa (HE, s. 33),

joten sinänsä asia voidaan arvioinnissa ottaa huomioon. Selkeämpää olisi, että perusteluissa olisi käsitelty tekoja nimenomaisesti lasten näkökulmasta.

Jyväskylässä 11.9.2025

Elina Pekkarinen
lapsiasiavaltuutettu

Merike Helander
juristi

---

[1] EU komission suositus yhdennettyjen lastensuojelujärjestelmien kehittämisestä ja vahvistamisesta lapsen edun mukaisesti Strasbourg, 23.4.2024, C(2024) 2680 final.

[2] Korpilahti, Ulla; Kettunen, Hanna; Nuotio, Erika; Jokela, Satu; Nummi, Vuokko Maria; Lillsunde, Pirjo (toim.) (2019). Väkivallaton lapsuus : toimenpidesuunnitelma lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisystä 2020–2025. http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4123-6

[3] Barnahus -verkkosivut https://barnahus.fi/

[4] The Barnahus Quality Standards. https://barnahus.eu/barnahus/the-practice-in-barnahus/standards/ (katsottu 10.9.2025).

[5] YK:n lapsen oikeuksien komitean yleiskommentti nro 13 (2011) Lapsen oikeus olla joutumatta minkäänlaisen väkivallan kohteeksi. CRC/C/GC/13. Verkossa www.lapsiasia.fi/yleiskommentit (epäviralliset suomennokset).

[6] YK:n lapsen oikeuksien komitean yleiskommentti nro 25 (2021) digitaaliseen ympäristöön liittyvistä lapsen oikeuksista. CRC/C/GC/25. Verkossa www.lapsiasia.fi/yleiskommentit (epäviralliset suomennokset).

[7] YK:n lapsen oikeuksien komitea. Loppupäätelmät Suomen yhdistetyistä viidennestä ja kuudennesta raportista. CRC/C/FIN/CO/5-6-, 2. kesäkuuta 2023. Verkossa https://um.fi/documents/35732/0/CRC_C_FIN_CO_5-6_fi+%281%29.pdf

[8] Lapsiasiavaltuutetun aloite oikeusministeriölle lainvalmistelutoimiin ryhtymisestä lapsiin kohdistuvaa vakavaa väkivaltaa sisältävän materiaalin hallussapidon ja levittämisen kriminalisoimiseksi. LAPS/81/2022, 3.11.2022. Verkossa https://lapsiasia.fi/-/laps_aloite_om_vakivalta-kuvamateriaali

[9] Mielityinen, Laura; Hautamäki, Sari; Hakala, Venla; Fagerlund, Monica; Ellonen, Noora (2023). Lasten ja nuorten väkivaltakokemukset 2022 : Määrät, piirteet ja niiden muutokset 1988–2022. http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-7158-5.

[10] Irwin-Rogers, K. & Pinkney, C. (2017). Social media as a catalyst and trigger for youth violence. Catch 22 & University College Birmingham. https://cdn.catch-22.org.uk/wp-content/uploads/2017/01/Social-Media-as-a-Catalyst-and-Trigger-for-Youth-Violence.pdf

[11] Lapsiasiavaltuutetun aloite oikeusministeriölle. LAPS/81/2022, 3.11.2022.

[12] Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi rikoslain 17 ja 20 luvun muuttamisesta (väkivaltakuvauksen ja lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapitoa koskevat kriminalisoinnit). Verkossa https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=fed0f177-bdcc-437a-be1d-7b0d1f312b57